

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno diplomantky:	Olga Kovářiková
Téma práce:	Problematika oběti trestného činu v kriminologii
Rozsah práce:	124 994 znaků včetně mezer
Datum odevzdání práce:	21. prosince 2023
Vedoucí diplomové práce:	doc. JUDr. Vladimír Pelc, Ph.D.
Oponent diplomové práce:	JUDr. Andrea Beranová, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Zvolené téma sice není nové, nýbrž je aktuální. Postavení oběti trestného činu prodělalo v poslední době mnoho změn. Za jednu z nejvýznamnějších lze považovat tu provedenou zákonem č. 45/2013 Sb. o obětech trestných činů. Zároveň se však i v současnosti lze setkat s necitlivým přístupem orgánů činných v trestním řízení k obětem trestné činnosti, což může mít vliv nejen na sekundární viktimizaci oběti, ale například i na kvalitu její výpovědi v trestním řízení. Zkoumání psychologických dopadů trestného činu na život oběti je proto nepochybně přínosem, neboť může přispět k legislativním změnám, které zlepší ochranu obětí trestných činů.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Náročnost zvoleného tématu spočívá v jejím interdisciplinárním charakteru. Jeho zpracování vyžaduje znalosti nejen z oblasti kriminologie a trestního práva, nýbrž i psychologie a sociologie. Diplomantka pracuje s pestrou škálou odborných informačních zdrojů, využívá i zahraniční literaturu. Použité metody odpovídají předmětu zkoumání (deskripce, analýza s prvky syntézy).

3. Formální a systematické členění práce

Po formální stránce je práce logicky a přehledně členěna do čtyř kapitol, úvodu a závěru. Úvodní kapitoly jsou věnovány terminologii (oběť trestného činu, viktimnost,

viktimologie), jakož i historickému vývoji role obětí, typologii obětí a specifickým skupinám obětí, konkrétně dětem, seniorům a obětem domácího násilí. Ve třetí kapitole je popsán proces viktimizace se zaměřením na sekundární viktimizaci. Jádrem práce je kapitola čtvrtá, v níž jsou rozebrány psychologické dopady trestného činu na oběti a faktory, které je mohou prohlubovat nebo naopak zmírňovat. Kromě obecné reakce v podobě posttraumatické stresové poruchy jsou popsány i některé specifické syndromy obětí, jmenovitě syndrom týrané osoby, syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte (CAN) a trauma znásilnění („rape trauma“).

4. Vyjádření k práci

Celkově práci hodnotím jako průměrně zpracovanou diplomovou práci. Je nepochybné, že se autorka snažila při psaní práce vyvarovat pouze popisnému zpracování tématu, k čemuž zvolené téma inklinuje, ovšem nevyužila k tomu právě vhodný způsob – v předložené kvalifikační práci diplomantka popisuje již publikované závěry a názory. V práci chybí hlubší analýza zkoumané problematiky, na základě které by autorka formulovala návrhy de lege ferenda. Z toho však vybočuje zejména pojetí čtvrté kapitoly o psychologických dopadech trestného činu na oběť, faktorech majících vliv na psychické zpracování traumatické události (previktimní osobnost, okolnosti trestného činu, reakce okolí na trestný čin, přístup profesionálů a blízkých k oběti) a dlouhodobých následcích trestného činu (posttraumatická stresová porucha, syndrom týraného partnera, syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte, trauma znásilnění). Lze konstatovat, že práce po formální i obsahové stránce splňuje požadavky kladené na diplomové práce.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Diplomantka deklarovaný cíl práce, a sice „zasadit do vzájemného kontextu informace týkající se obětí trestných činů z oblasti práva, psychologie či kriminologie a vytvořit tak multidisciplinární práci, která by byla přístupná široké veřejnosti a vhodná pro každého se zájmem o danou problematiku“, splnila.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Práce nevykazuje znaky plagiátorství, samostatnost při zpracování byla dodržena. Z automatické kontroly podobnosti předložené práce v systému theses.cz plyne, že byla identifikována shoda se 71

	dokumenty, přičemž míra shody však v žádném dokumentu nepřesahuje 7%. Nalezené shody se týkají především názvů odborných informačních zdrojů a citací zákonných textů. Na základě kontroly podobnosti provedené systémem Turnitin byla zjištěna shoda se 92 zdroji, čímž byla generována celková podobnost 25%, nicméně kromě zdroje č. 1 je míra podobnosti se zdroji nižší než 1%. Pokud jde o zdroj č. 1, nalezená shoda se týká především citací literatury a zákonných textů. Lze tedy konstatovat, že diplomantka postupovala při tvorbě práce lege artis.
Logická stavba práce	Předložená práce má logickou strukturu (viz výše)
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autorka pracuje s literaturou korektně a průběžně na ni odkazuje. Součástí práce je seznam použitých zdrojů, z kterého plyne, že autorka pracovala s 24 publikacemi ať už monografického či časopiseckého charakteru, využívá i zahraniční literaturu (zejm. anglo-americké provenience). Autorka cituje podle normy ISO 690, nicméně tato pravidla neaplikuje důsledně.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubka analýzy je dostatečná.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Grafické zpracování práce je na vysoké úrovni.
Jazyková a stylistická úroveň	Práce prošla pečlivou technickou redakcí, písarské nedostatky v podobě chybějících písmen, teček nebo závorek se vyskytují jen minimálně.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

V rámci ústní obhajoby nechť se diplomantka vyjádří k otázce zlepšení pomoci obětem trestných činů de lege ferenda.

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	2-3

V Praze dne 15. ledna 2024

JUDr. Andrea Beranová, Ph.D.
oponentka diplomové práce